

Revisionernas redogörelse för år 2022

Syfte

Syftet med revisorernas redogörelse är att på ett överskådligt sätt redovisa genomförda granskningsinsatser under året och att följa upp revisionsplanen. Revisorernas redogörelse är ett komplement till revisionsberättelsen.

Den förtroendevalda revisorns uppdrag

Den förtroendevalda revisorns uppdrag regleras i kommunallagens 12 kap. I uppdraget ingår att årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas ansvarsområden i den utsträckning som följer av *God revisionsred.* Revisorerna har att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande samt om nämndernas och styrelsens interna kontroll är tillräcklig. Revisorernas uppdrag i kommunala bolag och stiftelser är i stort sett detsamma men den främsta skillnaden är att en lekmannarevisor inte granskar räkenskaperna. Det uppdraget har en auktoriserad revisor. Uppdraget att granska bolagets interna kontroll har såväl lekmannarevisorerna som auktoriserad revisor.

Förtroendevalda revisorer och sakkunniga

Förtroendevalda revisorer för 2022 har varit:

- *Peter Legendi (ordf)*
- *Jan Olof Karlson (vice ordf)*
- *Mikael Larsson*
- *Inger Kindberg*
- *Camilla Rydberg*
- *(Rebecca Franzen begärde entledigande från uppdraget i slutet av 2022.)*

Revisorerna i kommuner och regioner ska, med stöd av sakkunniga granska och pröva den kommunala verksamheten, enligt kommunallagen och *god revisionsred.*

De förtroendevalda revisorerna har anlitat PwC som sakkunnigt biträde under år 2022.

Revisionsinsatser år 2022

Koppling till riskanalys

2022 års revisionsinsatser bygger på en dokumenterad riskanalys.

Redovisning av Årlig granskning

Grundläggande granskning

Grundläggande granskning har genomförts av samtliga styrelser och nämnder. Den grundläggande granskningen innehåller:

- Granskning av måluppfyllelse
- Granskning av styrning och intern kontroll

Som en del i vår årliga granskning av all verksamhet och i syfte att granska nämndernas övergripande ansvarsutövande, har vi löpande arbetat med grundläggande granskning. Vi har tagit del av protokoll och handlingar och bland annat haft möte med flera av nämndernas presidium. Som underlag för vår bedömning ligger också andra granskningsinsatser, frågeställningar, behandling av inkommande svar på tidigare granskningar eller rena informationer som inte resulterat i någon granskningsrapport.

I granskningen av den med Skara kommun gemensamma nämnden – Nämnden för service och teknik - har vi samverkat med Skara kommuns revisorer. Nämnden för samhällsskydd mellersta Skaraborg har granskats gemensamt med övriga ingående kommuner – Falköping, Skara och Tidaholm.

Som en del av vår övergripande ansvarsutövandegranskning har PwC, på vårt uppdrag, genomfört en övergripande granskning av kommunstyrelsen, socialnämnden, nämnden för utbildning kultur och fritid, miljö- och bygglovnämnden samt lönenämnden. Granskningen har fokuserat på nämndernas arbete kopplat till; styrning, uppföljning och måluppfyllelse (ändamålsenlighet), ekonomi samt intern kontroll. En sammanfattning av granskningen har översänts till respektive nämnd. Med fokus på möjliga förbättringsområden kommer resultaten från granskningen även att ligga som grund till vår fortsatta granskning av- och dialog med nämnderna under år 2023. Väsentliga utvecklingsområden som framgår av rapporterna är sammanfattat att styrelsen och nämnderna i varierande utsträckning behöver förbättra några delar:

För att utveckla verksamheten har följande rekommendationer lämnats till 3 eller fler nämnder:

- Säkerställ att åtgärder vidtas vid låg prognostiserad måluppfyllelse.
- Säkerställ att transparensen av bedömningen av måluppfyllelse förbättras (avstämning mot mått och målvärden).
- Ge en sammanfattning av utvecklingen av den totala måluppfyllelsen samt ge prognos för den totala måluppfyllelsen per helår i delårsrapporten.
- Säkerställ att en samlad bedömning ges av den totala måluppfyllelsen i årsredovisningen.
- Säkerställ att samtliga mål för verksamheten kompletteras med mätbara indikatorer och målvärden.

För att utveckla verksamheten har följande rekommendationer lämnats till 2 nämnder:

- Säkerställ att beslutsformuleringar i sammanträdesprotokoll påvisar aktiva och medvetna beslut från nämndens sida, exempelvis om en rapportering godkänns/antas/fastställs eller ej.
- Säkerställ att en dokumenterad riskanalys upprättas som grund till framtagandet av internkontrollplan.

Granskning av delårsrapport och årsredovisning 2022

Nedan redovisas innehållet i revisorernas delårsutlåtande.

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har uppdraget att bedöma om resultatet i delårsrapport per 2022-08-31 är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Vår bedömning är baserad på en översiktlig granskning av delårsrapporten, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen. Granskningen har utförts enligt god revisions sed i kommunal verksamhet och granskningens resultat presenteras i bifogad rapport.

I den översiktliga granskningen har några avvikelser identifierats, vilka framgår av granskningsrapporten. Avvikelseerna bedöms i nuläget inte vara av väsentlig karaktär.

Vi ser positivt på att socialnämnden sedan prognos 1 vidtagit åtgärder för att minska det prognostiserade underskott om 4,1 mnkr som redovisades 2022-04-30.

Vi noterar att det finns mer att önska avseende tydlighet och transparens gällande redovisning av utfall för de indikatorer som ligger som grund till bedömningen av de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen.

Som helhet bedömer vi att delårsbokslutet för Götene kommun i allt väsentligt är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed i övrigt. Bedömningen i delårsrapporten är att balanskravet kommer att uppfyllas för år 2022.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten bedömer vi att det prognostiserade resultatet är förenligt med de finansiella mål fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår översiktliga granskning av delårsrapporten bedömer vi att det prognostiserade resultatet är delvis förenligt med de verksamhetsmål fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår översiktliga granskning är vår samlade bedömning utifrån ovanstående, att resultaten i delårsrapporten delvis är förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för god ekonomisk hushållning.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s granskningsrapport avseende granskning av årsredovisningen.

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat kommunens årsredovisning för perioden 2022-01-01 – 2022-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2022.

Granskningen syftar till att ge underlag för en bedömning om räkenskaperna ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat och ekonomiska ställning samt om årsredovisning är upprättad i enlighet med

PK *R*

LKBR och god redovisningssed i kommunal verksamhet. Följande bedömningar lämnas i revisionsrapporten:

Vi bedömer att kommunens räkenskaper i allt väsentligt är rättvisande.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att förvaltningsberättelsen, driftredovisningen och investeringsredovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Grundat på vår granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att den sammanställda redovisningen inte är upprättad i enlighet med LKBR och god redovisningssed.

Enligt vår uppfattning överensstämmer sida 1–7 och 48—98 i alla väsentliga avseenden med övriga delar i årsredovisningen.

Nedan redovisas en sammanfattning av PwC:s granskningsrapport avseende granskning av god ekonomisk hushållning.

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer granskat om resultaten för god ekonomisk hushållning är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2021.

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställd revisionsfråga lämnas följande revisionell bedömning:

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2022.

Grundat på vår granskning av årsredovisningens återrapportering är vår bedömning att redovisningen av de strategiska målen saknar tillräcklig tydlighet, struktur och helhet och som en följd av detta är det inte möjligt för oss att bedöma om resultatet är förenligt med de strategiska mål som fullmäktige beslutat om i budget 2022. Vi kan därför heller inte uttala oss om Götene kommun som helhet uppfyllt målet för god ekonomisk hushållning under år 2022.

En sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2022 lämnas, vilket vi anser är positivt.

Vi kan med anledning av ovanstående dock inte uttala oss om den samlade måloppfyllelsen för god ekonomisk hushållning. Vi anser att det är en stor brist att redovisningen av måloppfyllelsen av de strategiska målen inte har förbättrats, då revisorerna påtalat behovet av detta sedan år 2019.

Fördjupad granskning

Fördjupade granskningar genomförs där riskanalysen visar på stora risker och där revisionen och lekmanrevisionen bedömer att den grundläggande granskningen inte är tillräcklig.

Nedan redovisas en sammanfattning i form av revisorernas missiv för respektive fördjupad granskning.

Granskning av intern kontroll i hantering av leverantörsregister och leverantörsbetalningar

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av intern kontroll i hantering av leverantörsregister och leverantörsbetalningar. Syftet är att granska om kommunstyrelsen har en tillräcklig intern kontroll avseende hantering av leverantörsregister/- utbetalningar.

Den sammanfattande bedömningen i granskningen är att den interna kontrollen avseende hanteringen av leverantörsregister och leverantörsbetalningar i allt väsentligt är tillräcklig.

I granskningen identifieras några förbättringsområden och utifrån dessa lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen, som grund till stärkt intern kontroll:

- Se över möjligheten att införa dokumenterade rutiner dels av leverantörsbetalningsprocessen, inklusive situationer som kräver manuella betalningar, dels av den löpande kontrollen av leverantörer för att minimera risken att betalning sker till fel leverantör.
- Se över möjligheten att införa kontroller vid uppföljning av ändringar i leverantörsregistret.
- Säkerställ att leverantörsregistret är aktuellt och se över möjligheten att införa rutiner och kontroller för att hålla leverantörsregistret uppdaterat.

Granskning av kommunens lokalförsörjningsprocess och långsiktiga planering

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av kommunens lokalförsörjningsprocess och långsiktiga planering. Granskningens syfte är att bedöma om kommunstyrelsen har en tillräcklig styrning och kontroll för att säkerställa ekonomiskt fördelaktiga och funktionella lokaler.

Den samlade bedömningen i granskningen är att kommunstyrelsen endast delvis säkerställer en tillräcklig styrning och kontroll avseende lokalförsörjningsprocessen. Utifrån detta finns det ett tydligt förbättringsbehov.

Utifrån den genomförda granskningen lämnas följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Säkerställa att det strategiska arbetet med lokalförsörjningsfrågor i lokalförsörjningsgruppen till högre grad formaliseras genom tydligt uppdrag och befogenheter samt att det strategiska arbetet i högre utsträckning dokumenteras i syfte att öka transparens och spårbarhet.
- Säkerställa att ansvar och roller förtydligas vad gäller den strategiska lokalförsörjningsprocessen samt hur och i vilka forum som verksamheternas lokalförsörjningsbehov prioriteras.
- För att stärka uppföljning och kontroller rekommenderar vi att en kommunövergripande lokalförsörjningsplan tas fram.
- Tydliggör kommunövergripande principer för i vilka fall det kan vara aktuellt att lösa lokalförsörjningen genom extern förhyrning, inom eller utanför kommunkoncernen.
- Att fatta politiskt beslut om en policy/riktlinje för lokalförsörjningsprocessen genom styrande dokument. I policy/riktlinjer bör behandlas strategier, principer, roller och ansvar, samt hur lokalförsörjningsbehov ska framställas.

Jek *R*

Granskning av nämnden för utbildning, kultur och fritids arbete med digitalisering av utbildningsverksamheten

På vårt uppdrag har PwC genomfört en granskning av nämnden för utbildning, kultur och fritids arbete med digitalisering av utbildningsverksamheten. Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden säkerställer att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna samt om den interna kontrollen inom området är tillräcklig.

Utifrån genomförd granskning bedömer vi att nämnden för utbildning, kultur och fritid inte helt säkerställt att det finns förutsättningar för en ändamålsenlig implementering av den nationella digitaliseringsstrategin och de förändrade styrdokumenterna. Vidare bedömer vi att nämndens interna kontroll inom området är ej tillräcklig.

Med utgångspunkt i de förbättringsområden som identifierats i granskningen lämnas ett antal rekommendationer till nämnden för utbildning, kultur och fritid att:

- Säkerställa en gemensam systematik för kartläggning av personalens kompetenser och fortbildningsbehov gällande digitalisering för att utifrån den kunna planera nödvändiga insatser.
- Säkerställa att huvudmannens systematiska kvalitetsarbete även inkluderar digitaliseringsarbetet.
- Säkerställa att digitaliseringsarbetet följs upp systematiskt och att uppföljningen är tillräckligt omfattande för att nämnden ska ges bra förutsättningar att ta sitt huvudmannansvar för verksamheten.

Övriga granskningsinsatser

Utöver de fördjupade granskningarna har revisorerna även genomfört en ***förstudie avseende kommunal samverkan*** samt ***uppföljning av revisorernas tidigare granskning av informations-säkerhet*** med avgränsning till avtalsuppföljning Göliska IT. PwC har genomfört uppdraget.

Förstudien syftar till att vara en fördjupad riskanalys inom området kommunal samverkan och att revisorerna ska få ett underlag för att kunna ta beslut om behov av eventuell fördjupad granskning ska genomföras.

Vår bedömning utifrån genomfört uppdrag är att:

- Den uppföljande granskningen visar att kommunstyrelsen inte har vidtagit åtgärder med hänsyn till revisorernas rekommendationer avseende kommunens styrning, reglering och uppföljning av den avtalsreglerade samverkan med Göliska IT utifrån genomförd granskning av informations-säkerhet.

Uppföljningen gällande avtalsuppföljning Göliska IT fokuserar på de brister som noterades avseende kommunens styrning, reglering och uppföljning av den avtalsreglerade samverkan med Göliska IT och i vilken utsträckning kommunstyrelsen vidtagit förbättringsåtgärder utifrån de rekommendationer som lämnades i granskningen.

Vår bedömning utifrån genomfört uppdrag är att:

- Förstudien indikerar en slutsats om att Götene kommun samverkar i relativt stor omfattning. Vi noterar även att mycket talar för att kommunen, främst inom V6- samarbetet, har lyckats skapa strukturer för samverkan och utveckling som är gynnsamma och kreativa. Däremot finns risk för brister avseende både det systematiska styrningsarbetet och uppföljningen av de olika samarbetena. Sammantaget innebär det en risk för att optimala resultat inte uppnås i befintliga

samarbeten, att möjliga förbättringar genom samverkan inte identifieras eller genomförs och att den interna kontrollen avseende både regelefterlevnad och resultat brister.

På vårt uppdrag har PwC även gjort en förstudie avseende ***kommunens process för rapportering av pensioner***. Förstudien syftar till att ge underlag till revisorerna om statusen på pensionshanteringen och om det är motiverat att genomföra en fördjupad granskning av kommunens process för rapportering samt redovisning av pensioner.

Förstudien anger att de rutiner som finns avseende pensionshanteringen i Götene kommunen är ändamålsenliga. Det råder dock en viss avsaknad av tydliga rutinbeskrivningar över utförande, deadlines/datum samt ansvarsfördelning, vilket gör att personberoendet i hanteringen bedöms som något sårbart. Det kan utifrån det vara motiverat att genomföra en fördjupad granskning med fokus på dokumentgranskning och datakontroll.

Lekmannarevision - granskning av bolag

Lekmannarevisorerna har uttalat sig i en granskningsrapport om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt sätt, om verksamheten sköts på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Dialog/kommunikation

Med utgångspunkt i vår revisionsplan för år 2022 har vi under året löpande bevakat kommunstyrelsens och nämndernas protokoll och haft möten med presidierna i fullmäktige och nämnderna. Vi har också haft möten med revisorerna i Skara kommun gällande nämnden för service- och teknik, där representanter från förvaltningen medverkat.

Våra revisionsrapporter har löpande kommunicerats till berörda granskningsobjekt och till fullmäktige för kännedom.

För Götene kommuns förtroendevalda revisorer

Peter Legendi, ordförande

Jan Olof Karlsson, vice ordförande